

ZAJÍMAVOST

in.ihned.cz/zahranici

FOTO: SIMONA BARTOŠOVÁ

Podsvícené vitráže ve stanici Novoslobodskaja (vlevo). Socialistické motivy budou moskevské metro krášlit asi napořád (stanice Kijevskaja).

tě nikdo nespočítal počet srpů, kladiv a hvězd, které zdobí každý obraz, mozaiku či kryt od ventilace (a každý roh, sloup a kámen po celé Moskvě). O odstranění se ani neuvažuje. Stejně tak bude navždy cestující na několika stanicích provázet sverepým pohledem Leninova busta. Revolucionář nemíni opustit ani mauzoleum, tvoří dosud pevnou součást identity ruské společnosti.

Ne všechny dekorace moskevského metra jsou ale poplatné době. Například stanice Majakovskaja získala ocenění na Světové výstavě v New Yorku v roce 1938. Prostorný vestibul metra podpírají sloupy obložené tma-vošedým mramorem, rudými polodrahokamy a blyštivou ocelí. Právě zde pořádal Stalin často

promluvy k lidu. Za války sloužila stanice jako protiletectký úkryt Rady ministrů. Na jiné stanici – Čistýje prudy – se usadilo ústředí protivzdušné obrany.

Poválečná výstavba metra pod taktovkou Nikity Chruščova již byla střídmejší. Stanice se stavěly ve větší hloubce a měly sloužit jako nukleární kryty. Zároveň zdobnost stanic Chruščov odmítal, stavěl je všechny podle téměř identického plánu. Teprve v polovině 70. let se striktnost uměleckého projevu metra uvolnila.

Tajnosti moskevského podzemí

Milovníkům konspiračních teorií má moskevské metro také co nabídnout. Oficiální místa to stále popírají, ale nezávislé studie tvr-

dí, že pod standardním metrem pro veřejné cestování existuje ještě jeden, hlubší systém chodeb a tunelů, který podléhá vojenské jurisdikci. V případě útoku má sloužit jako evakuační cesta pro vedoucí představitele města a státu. Předpokládá se, že chodby spojují Kreml, Generální štáb, Lubjanku – tedy bývalé ústředí KGB, ministerstvo obrany a řadu dalších tajných míst. Vstupy do tajemného podzemí mají být v některých civilních místech, jako jsou státní knihovna, Lomonosovova univerzita a také dvě stanice metra. Jediné známé propojení metra a tajné sítě chodeb je prý za stanicí Sportivnaja.

Absurdní divadlo v tunelu

Všední realita moskevského metra je velmi inspirativní, zvláště pro literáty a fantasy. Stává se, že navoněné moskevské princezny naprosto lhostejně usednou vedle umolousaného dělníka, který nastoupí do vlaku, sundá si boty, lehne si na sedačku a tvrdě usne. Metro narané k prasknutí, přesto všichni cestující uctivě překračují obří, asi půldruhého metru velikou balalajku a jejího spícího majitele. Zmlácený strážník vyspávající náročnost uběhlého dne, voják se samopalem přes rameno, hokejista s helmou na hlavě. A mnohé další „obyčejné“ zjevy lze spatřit v podzemí ruské metropole každý den.

Informace

Metro v číslech

Délka tras: 282,5 km

Počet stanic: 173

Délka eskalátorů: 65,2 km

Nejhlubší stanice:

Park Vítězství (84 m)

Nejdelší eskalátor:

Park Vítězství (126 m)

Nejdelší vzdálenost

mezi stanicemi: 3,4 km

Průměrná vzdálenost

mezi stanicemi: 1,8 km

Maximální rychlost: 90 km/h

Průměrná rychlost: 41,7 km/h

Průměrný interval: 90 vteřin

Stanice Majakovskaja. Stavba z konce 30. let získala ocenění na Světové výstavě v New Yorku.

Neodmyslitelnou okrasou metra jsou však ruské ženy. Devět a půl Moskvanek z deseti jsou načančané slovanské krasavice, které na vysokých podpatcích klapají po žulových deskách metra směrem k předlouhým eskalátorům. Na těch ovšem stojí na špičkách, aby se nezaklínily jehlovým podpatkem do spár rozvrzaných schodů. Jen si představte, jaké to musí být stát na špičkách například na 126 metrů dlouhých (a pomalu jedoucích) eskalátorech, které vyvázejí cestující z útrob nejhluběji vykutané stanice metra na světě (Park Vítězství, 84 metrů pod povrchem). Inu, pro krásu se musí trpět. ■

MARTINA JAKELOVÁ